

ELVERUM VEKST

Kraft til å skape og
rom for å vokse

Agenda Elverum

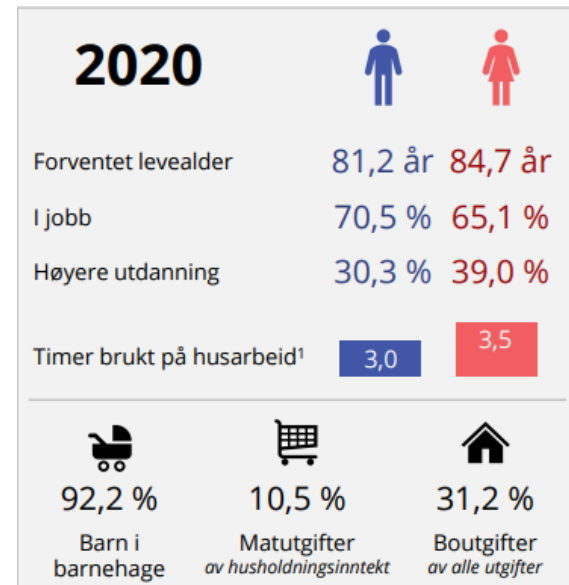
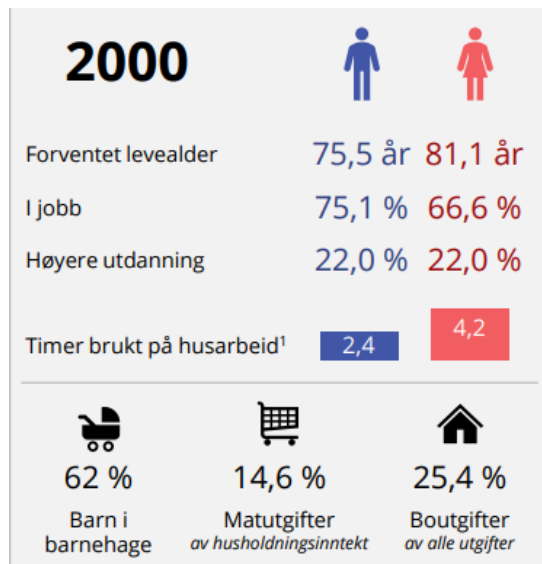
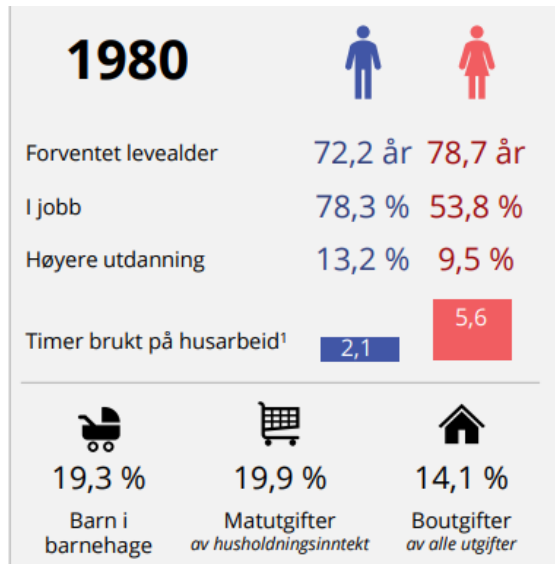
23.09.2021

Agenda

- Innledning ved ordfører Lillian Skjærvik og kommunedirektør Kristian Trengereid
- Hvilke behov ser Elverum Vekst? ved daglig leder Odd-Erling Lange
- Hva bør en næringsforening ta tak i? ved prosjektleder næring Ida Dyreng
- Veien videre? ved daglig leder Odd-Erling Lange

Muligheter i Norge 1980 - 2020

Finansdepartementet

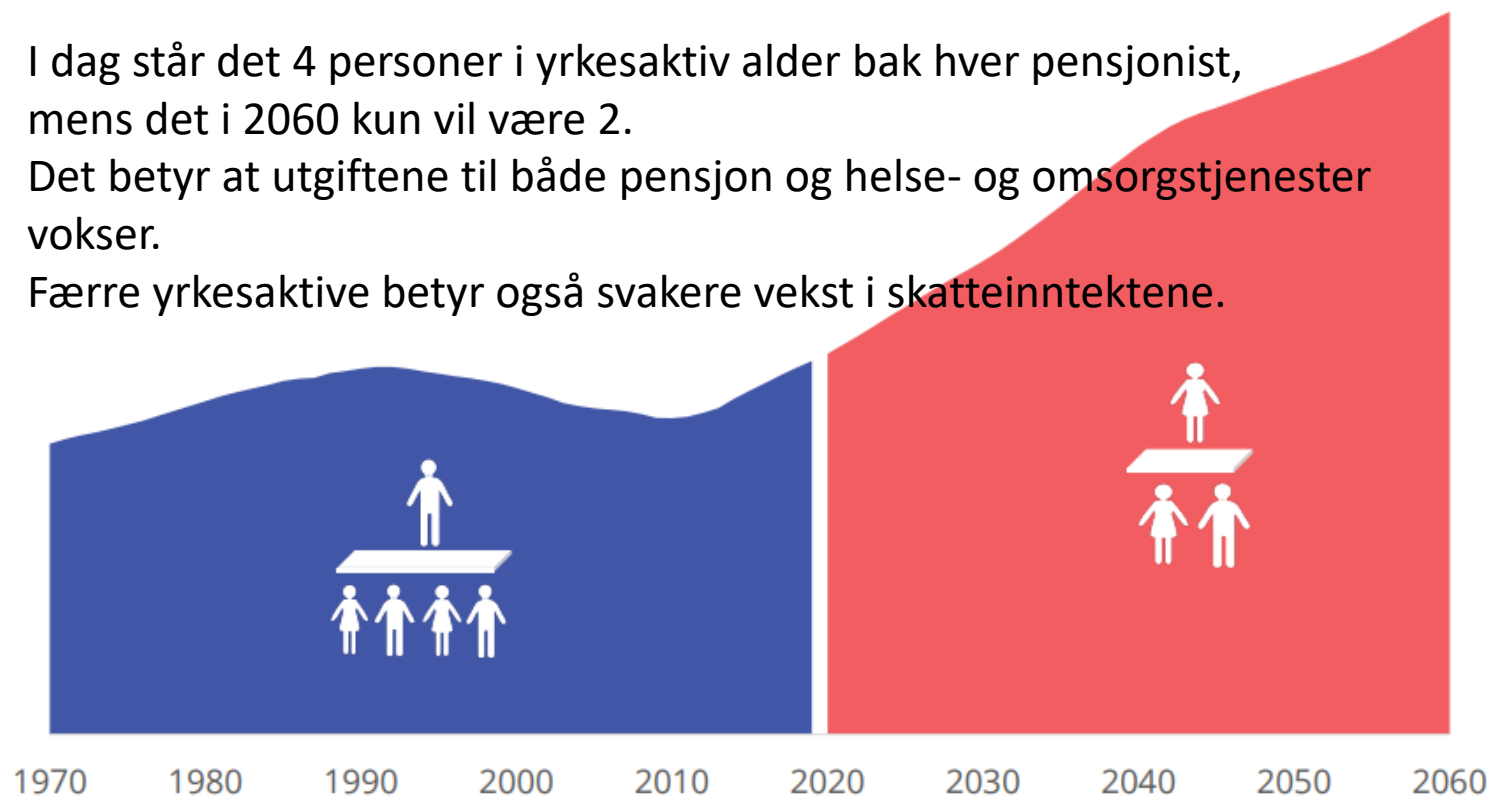
Befolkningen endrer seg

Aldersgruppen 67+ som andel av personer i yrkesaktiv alder (20-66)

I dag står det 4 personer i yrkesaktiv alder bak hver pensjonist, mens det i 2060 kun vil være 2.

Det betyr at utgiftene til både pensjon og helse- og omsorgstjenester vokser.

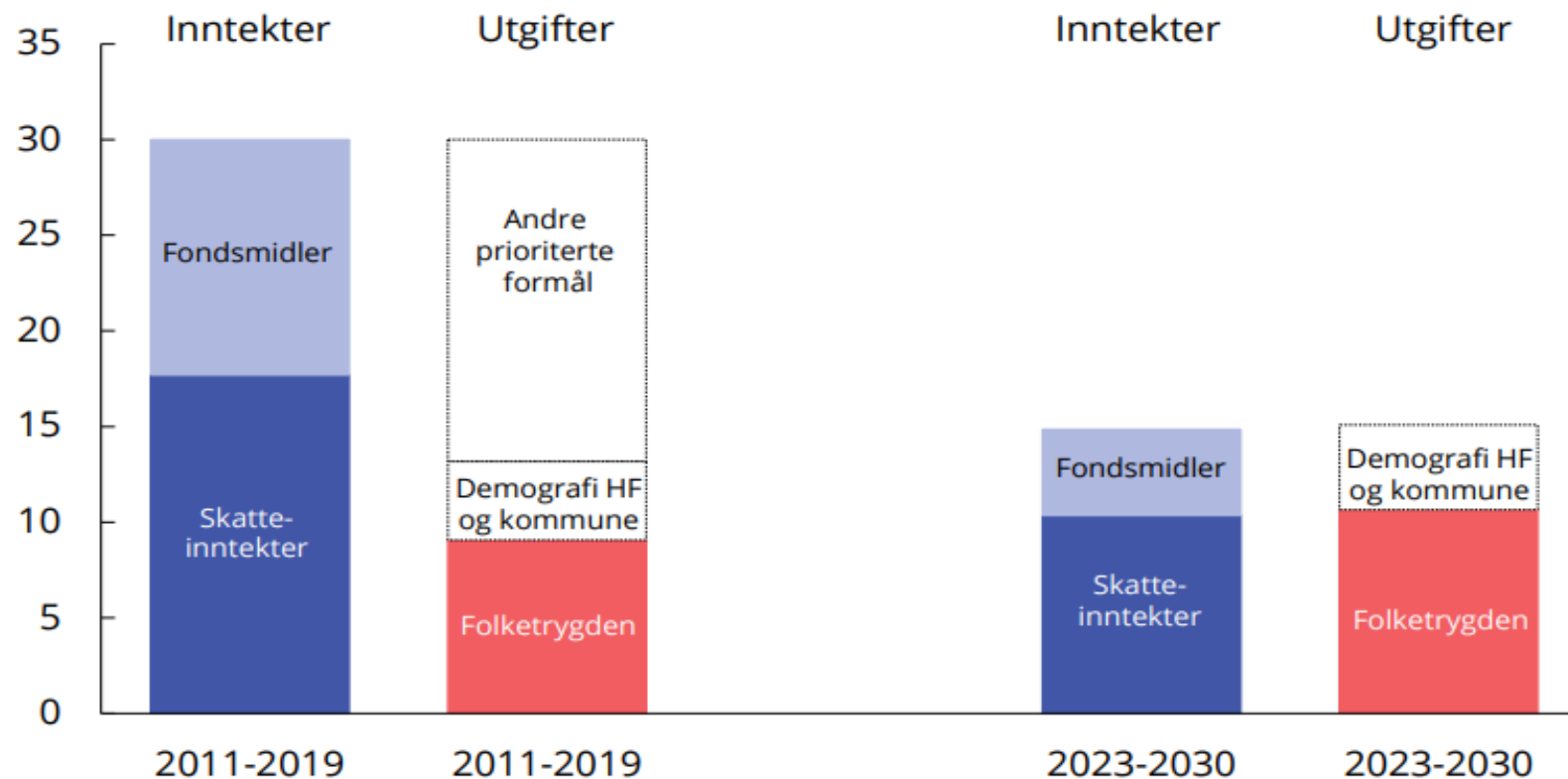
Færre yrkesaktive betyr også svakere vekst i skatteinntektene.

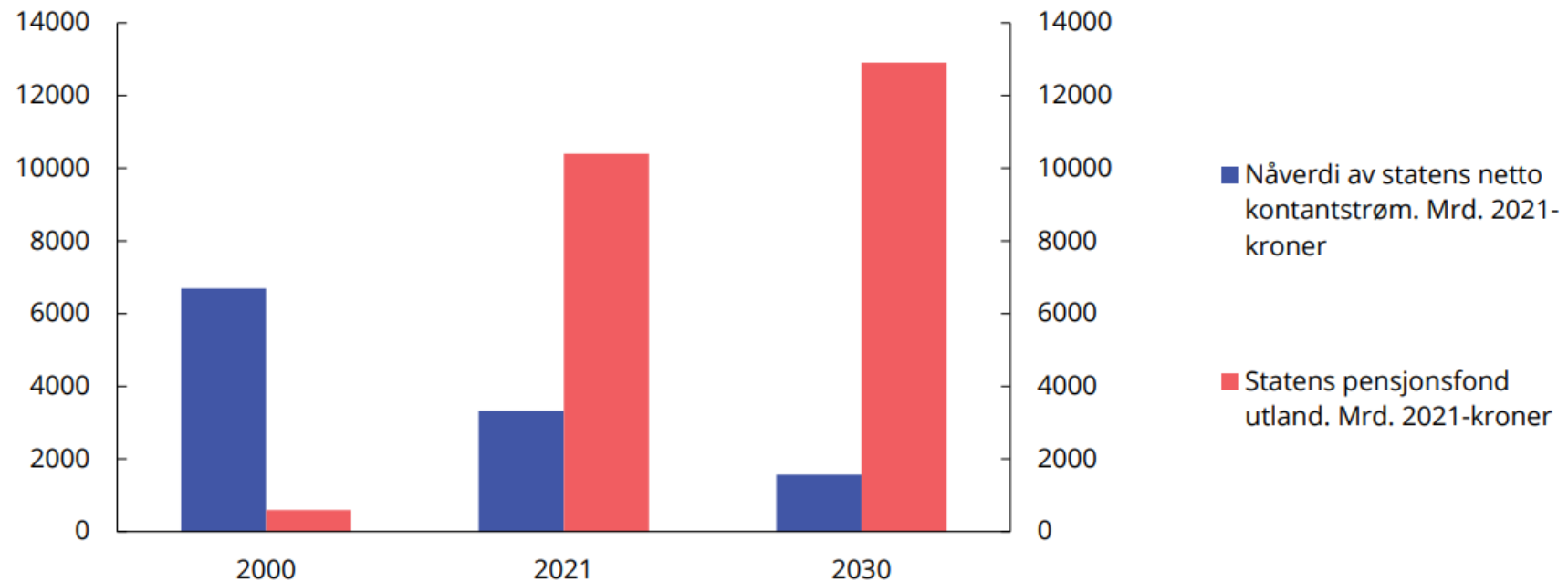
Finansdepartementet

Handlingsrommet krymper

Vekst i statens inntekter og utgifter. Mrd. 2021-kroner

Vi har hentet opp det meste av oljen

Finansdepartementet

Hva betyr begrepet kommune

Kommune [ko'mu:nə]

Opprindelse: Via fransk commune. Fra latin neutrum af communis ”felles”, av kon ”sammen” og munus ”oppgave”. (Morten Hyllegaard utviklingsbureauet BETA, Danmark KS hed/opp strategikonferanse 2018)

Eller forenklet: sammen om oppgaver.

ELVERUM KOMMUNE
KOMMUNEPLAN 2010 - 2022
SAMFUNNSDEL

"ELVERUM MOT 2030"

Vedtatt 03.11.2010

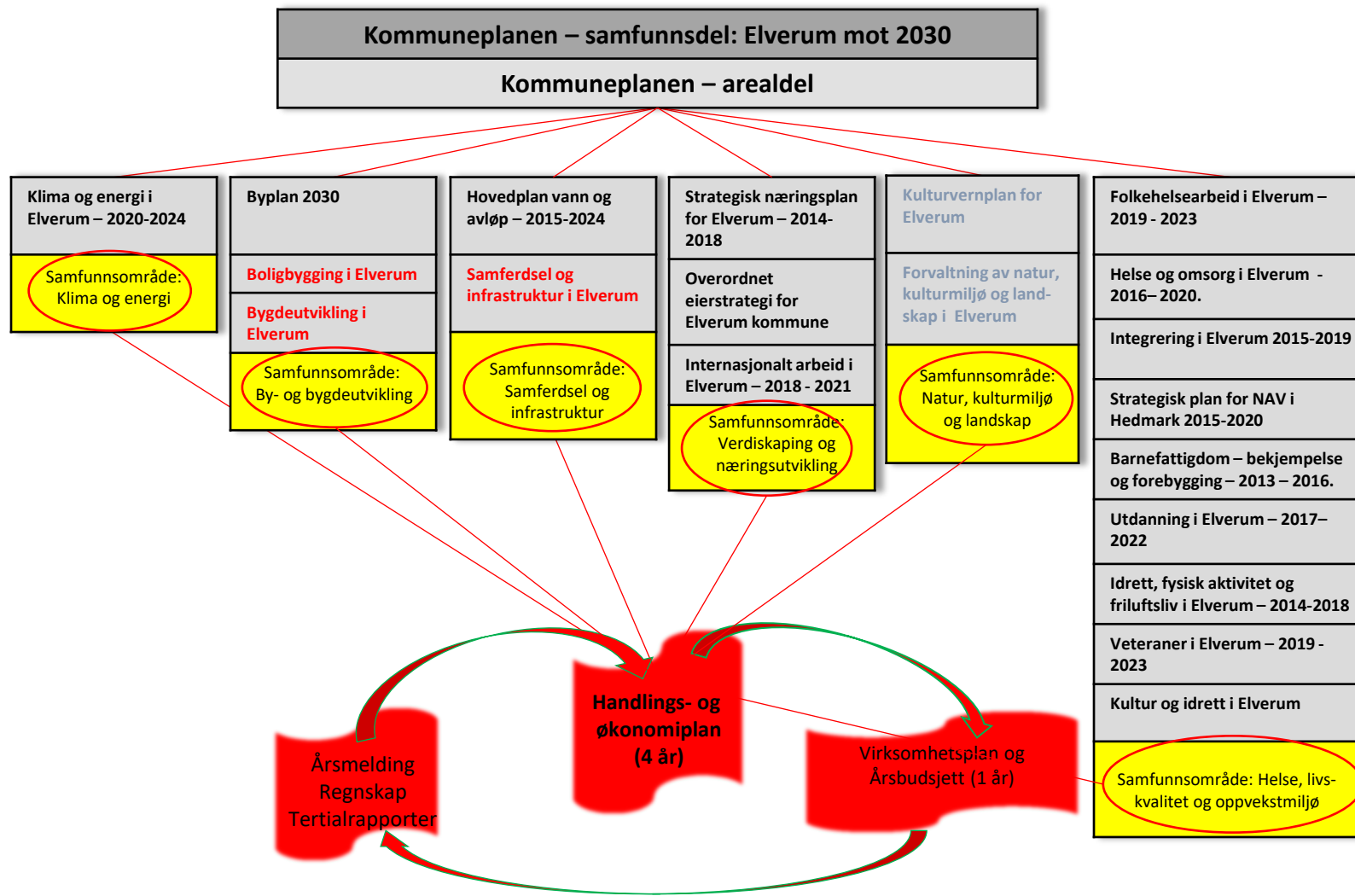
Hovedmålsetting

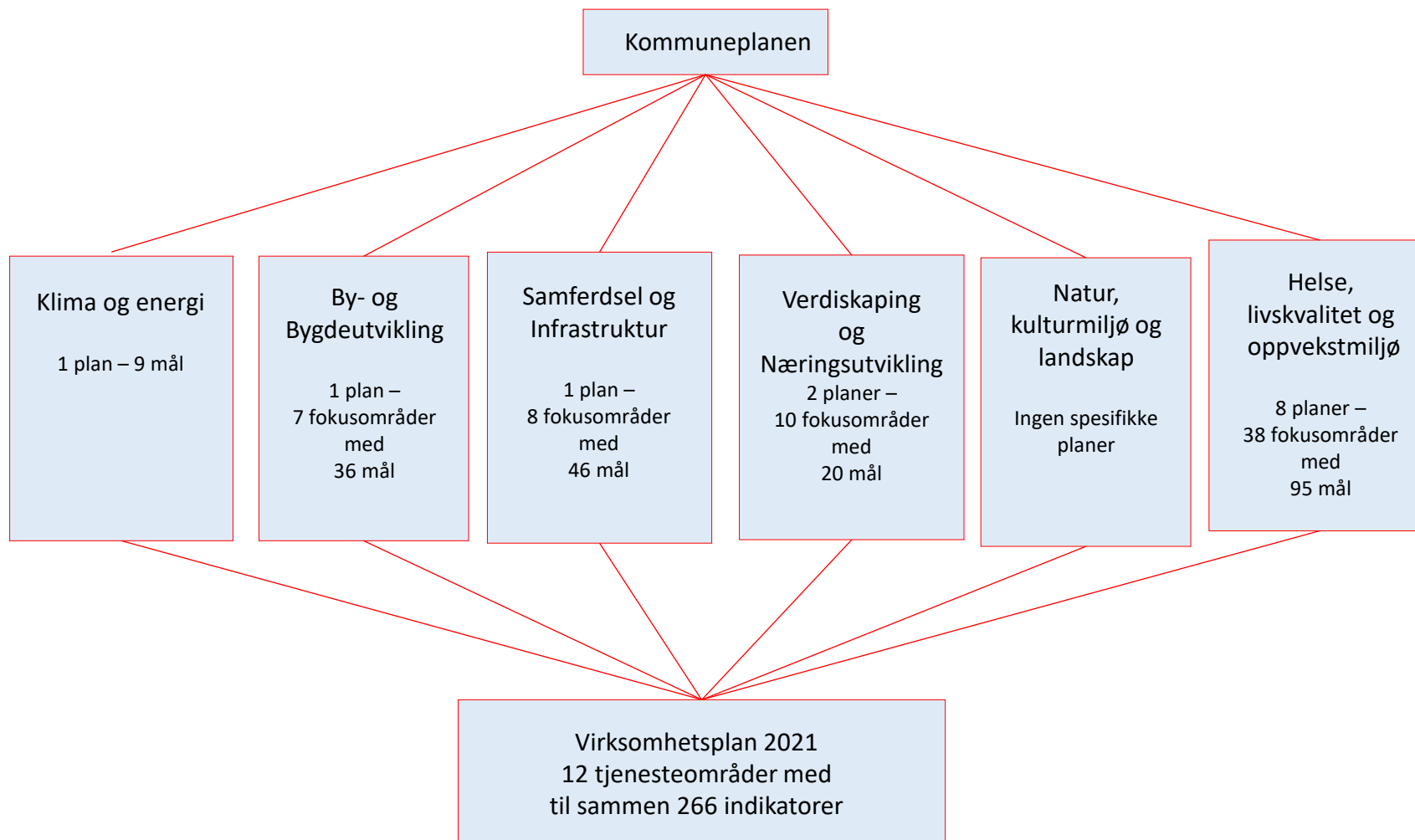
Elverum skal være et godt og sunt sted og leve, med aktive, glade og friske innbyggere

Skal Elverum kommune lykkes må Elverum kommune som organisasjon ha et godt samarbeid med næringsliv og frivillig sektor

Kommunen har fem roller:

1. **Tjenesteprodusent**, skal gi innbyggerne tjenester de har krav på ifølge lov og forskrifter
2. **Myndighetsutøver**, er delegert avgjørelsesmyndighet innenfor en rekke lover som kan påvirke innbyggerne
3. **Samfunnsutvikler**, være pådriver for at kommunen skal være et godt sted, vekst og utvikling
4. **Demokratisk arena**, mobilisere innbyggerne til å ta stilling til forskjellige saker som kommunen må ta stilling til, planprosesser mv.
5. **Arbeidsgiver**

Grunnlag for budsjett og økonomiplan

FNs Bærekraftsmål

Kommuneportrettet

Elverum

Elverum ligger i Innlandet

INNBYGGERE: 21.388 (1. kvartal 2020)

ORDFØRER: Lillian Skjærvik (Ap)

RÅDMANN: Kristian Trengereld

ROBEK: 1 periode

Kommuneportrettet er en analyse av tilstanden og framtidsutsiktene i kommuner, basert på offentlig tilgjengelig statistikk.

Skogskommunen rykket opp i toppsjiktet

På rådhuset i Elverum kan de ansatte glede seg over en kraftig forbedring i sektorene plele og omsorg, barnevern og saksbehandling.

FOTO: LINDA VESPESTAD, ELVERUM KOMMUNE

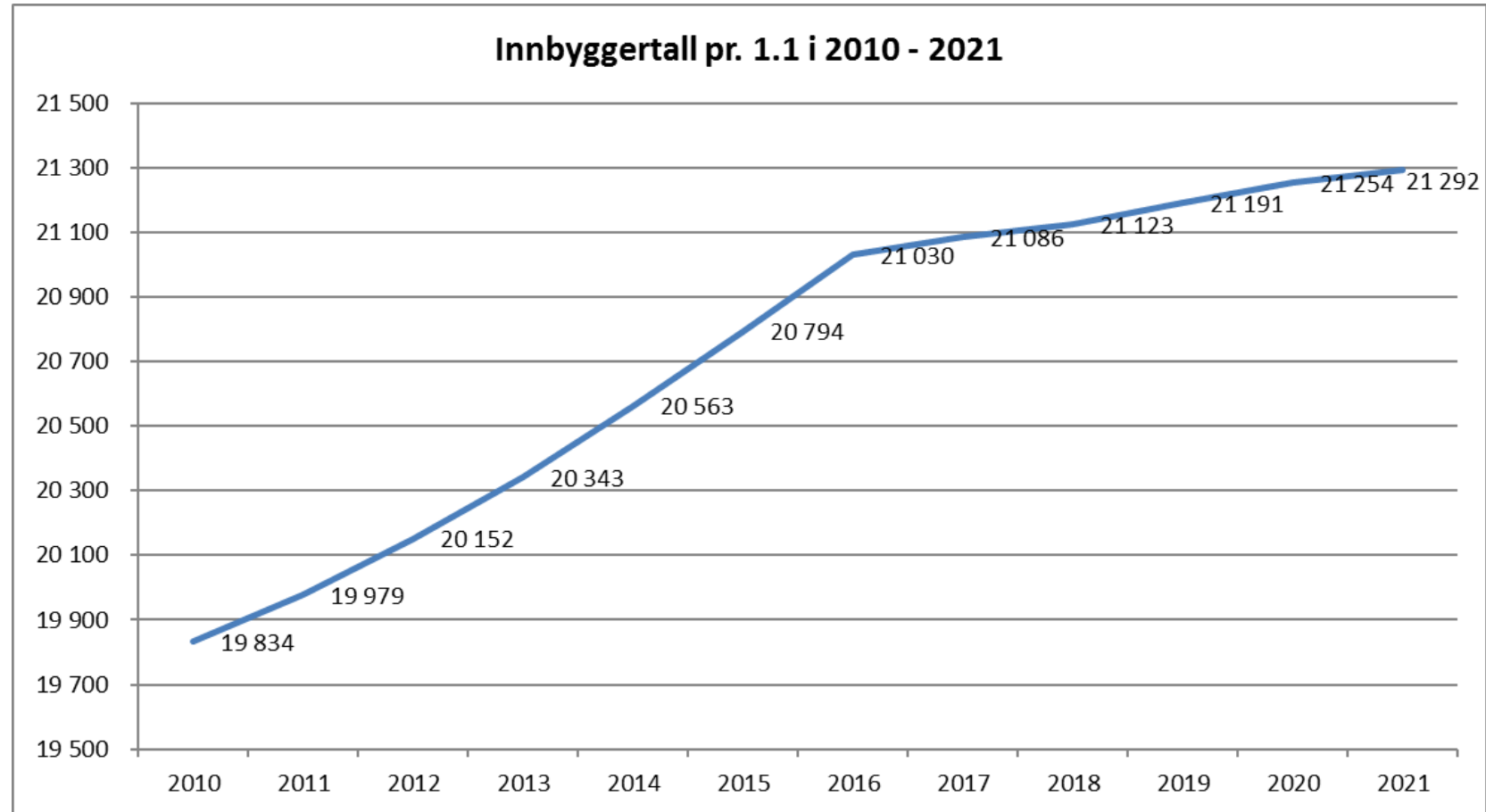
Sektor	Antall nøkkeltall	Vekting	Rangering					2021
			2016	2017	2018	2019	2020	
Grunnskole	19	20	99	115	82	59	18	17
Pleie og omsorg	19	20	121	369	337	274	158	148
Barnevern	13	10	298	317	254	253	153	177
Barnehage	13	10	240	169	219	254	188	141
Helse	14	7,5	348	386	360	190	106	274
Sosialtjeneste	11	7,5	259	378	336	362	333	267
Kultur	11	2,5	196	242	181	191	196	171
Miljø	11	2,5	73	190	313	240	101	92
Saksbehandling	8	2,5	285	208	259	220	93	37
Vann, avløp og renovasjon	14	2,5	37	26	37	11	4	74
Økonomi	11	10	349	318	290	409	353	289
Kostnadsnivå	7	5	90	82	78	79	71	119
Totalt	151		182	249	225	206	61	81

Kommune- barometeret

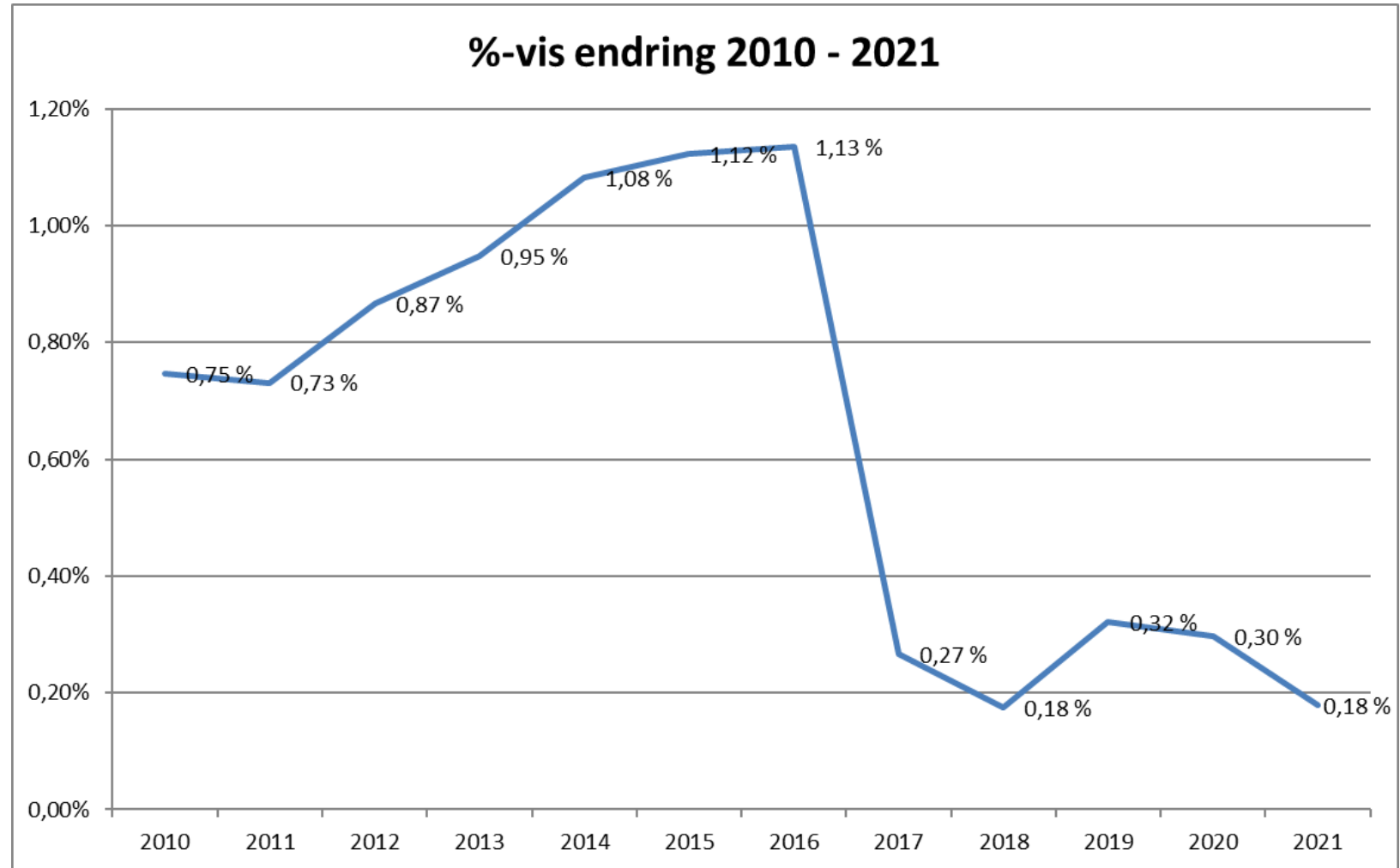
ENDELIG UTGAVE | Oppdatert 18. august 2021

Endringer i kostnader som følge av demografiutvikling

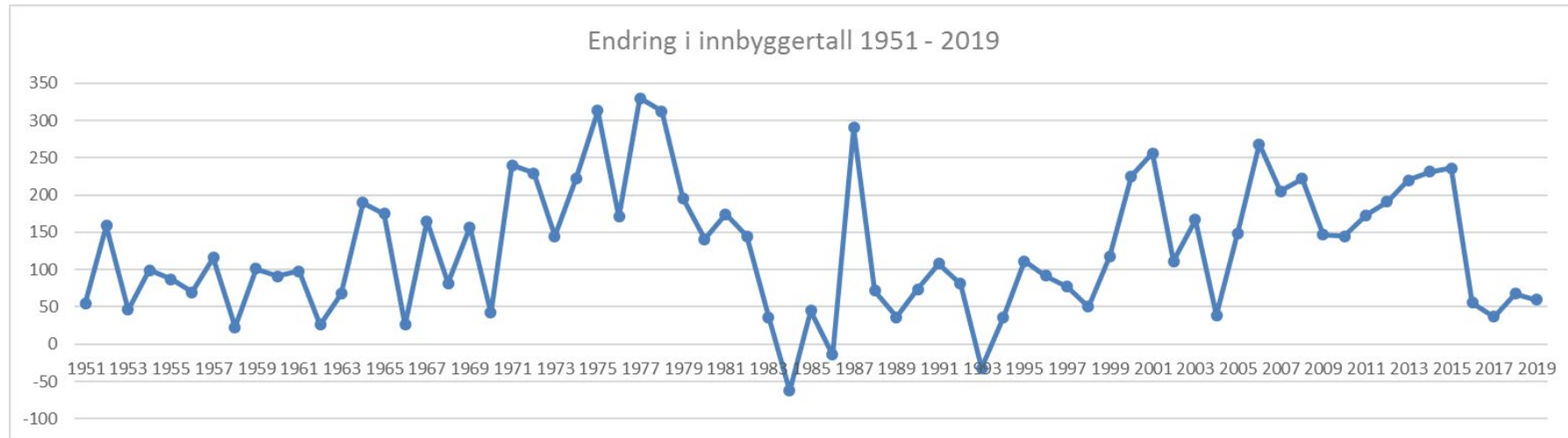
Befolkningsutvikling

Befolkningsutvikling - %-vis endring

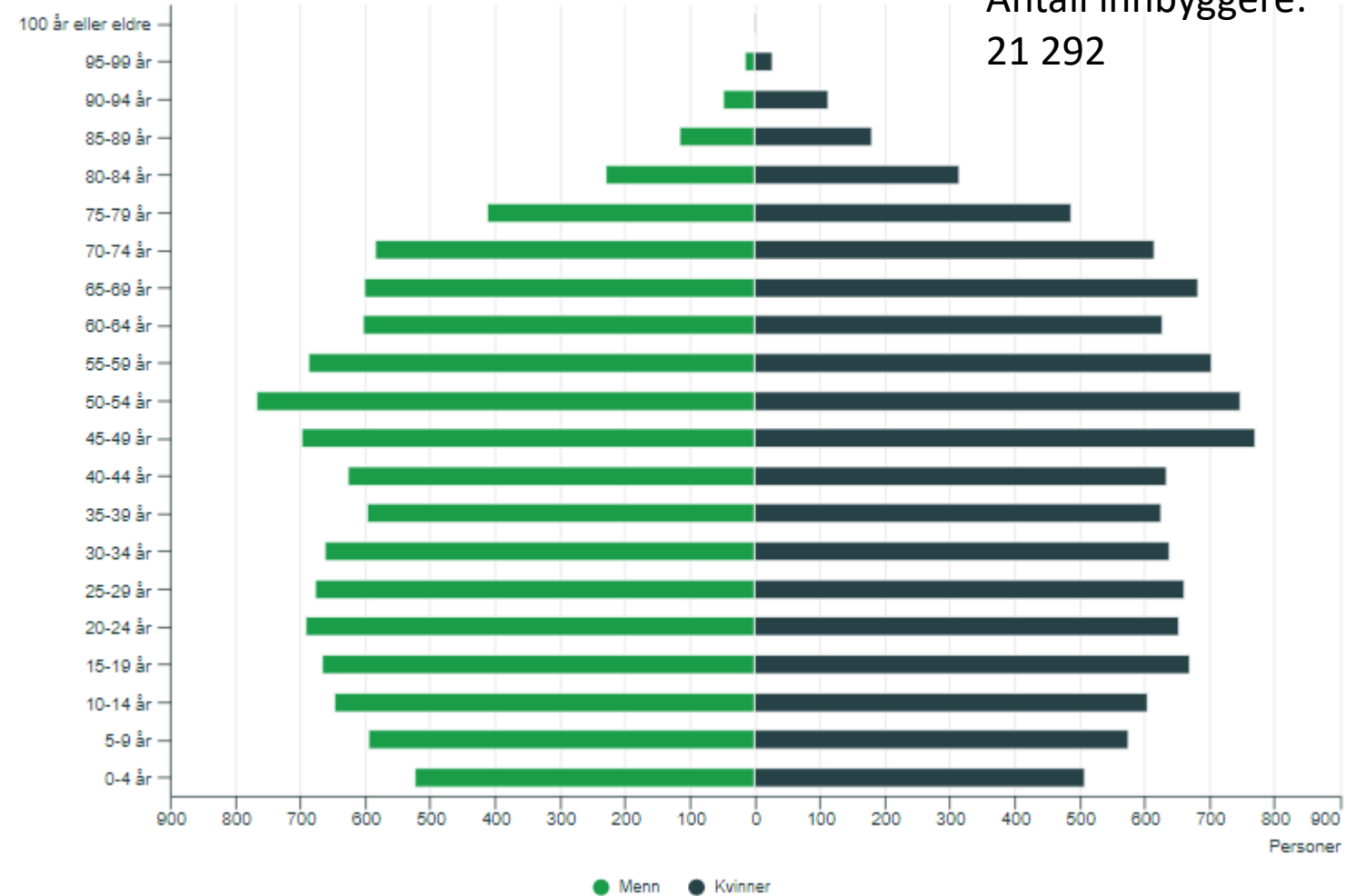
Befolkningsutvikling over tid

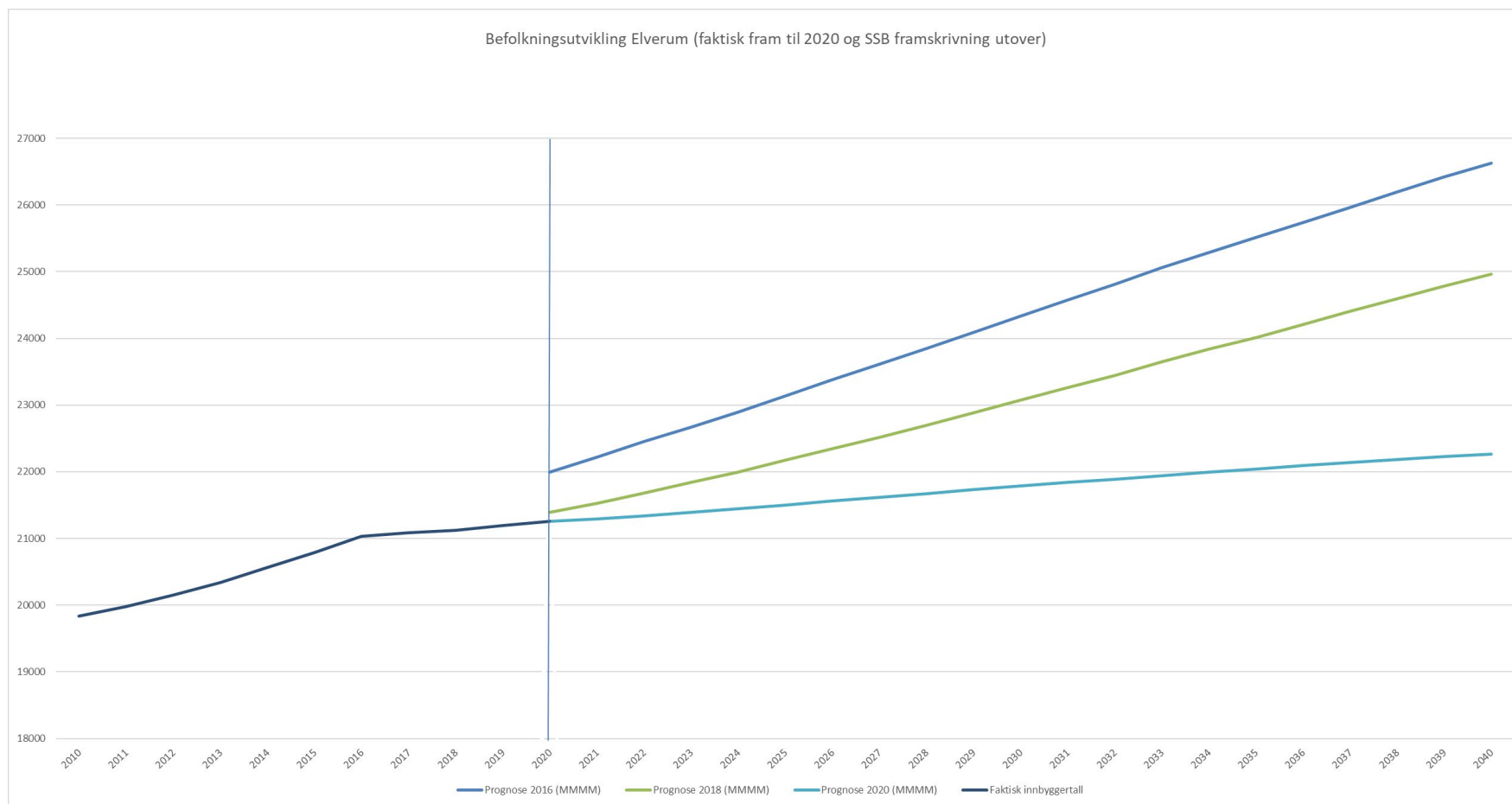
Aldersfordeling 1.1.2021

Aldersfordeling for innbyggerne i kommunen

Antall innbyggere:
21 292

Innbyggertall Elverum kommune utvikling og SSB – prognoser 2016, 2018 og 2020

SSB: Befolkningsframskrivning 2040

		2040		
2018 registrert		Hovedalternativ	Lav nasjonal vekst	Høy nasjonal vekst
		MMMM	LLML	HMMH
Elverum	21123	25000	23600	26800
Økning innbyggere		3877	2477	5677
Økning snitt pr år 22 år		193,7	123,85	258
			Lav fruktbarhet Lav levealder Lav netto innvandring	Høy fruktbarhet Høy levealder Høy netto innvandring
Fire demografiske komponenter				
Fremtidig fruktbarhet				
Dødlighet (levealder)				
Innenlands flytting				
Inn- og utvandring				

Hvilke alternativ er mest realistisk for Elverum?

Elverum 1.1.2019: 21 191 innbyggere, vekst på 68 innbyggere

Elverum 1.1.20: 21 254, vekst på 63 innbyggere

Befolkningsframskrivning alternativ MMMM

	2018	2020	2022	2026	2030	2034	2038	2040
0-1 år	444	428	441	478	503	514	523	523
2-5 år	902	899	895	946	1011	1056	1073	1083
6-15 år	2506	2526	2491	2440	2460	2570	2721	2775
16-22 år	1904	1870	1912	1956	1951	1909	1907	1934
23-66 år	11747	11877	11986	12222	12589	12840	13014	13107
67-79 år	2576	2733	2874	3012	2965	3136	3368	3514
80-89 år	832	847	870	1091	1368	1530	1599	1598
over 90 år	212	208	212	197	226	279	390	432
SUM	21123	21388	21681	22342	23073	23834	24595	24966

	2018	2020	2022	2026	2030	2034	2038	2040
80-89 år	832	847	870	1091	1368	1530	1599	1598
over 90 år	212	208	212	197	226	279	390	432
SUM	1044	1055	1082	1288	1594	1809	1989	2030
								94,44% økning

Befolkningsframskriving

SSB.no Befolkningsframskriving 2040 (2020 prognose)				
	Innbyggere per 01.01.2020	Hovedalternativ MMMM	Lav nasjonal vekst LLML	Høy nasjonal vekst HHMH
Elverum	21 254	22 268	20 835	23 598
Endring i antall innbyggere		1 014	-419	2 344
Endring i snitt per år (20 år)		51	-21	117

Lav fruktbarhet

Høy fruktbarhet

Lav levealder

Høy levealder

Lav netto innvandring

Høy netto innvandring

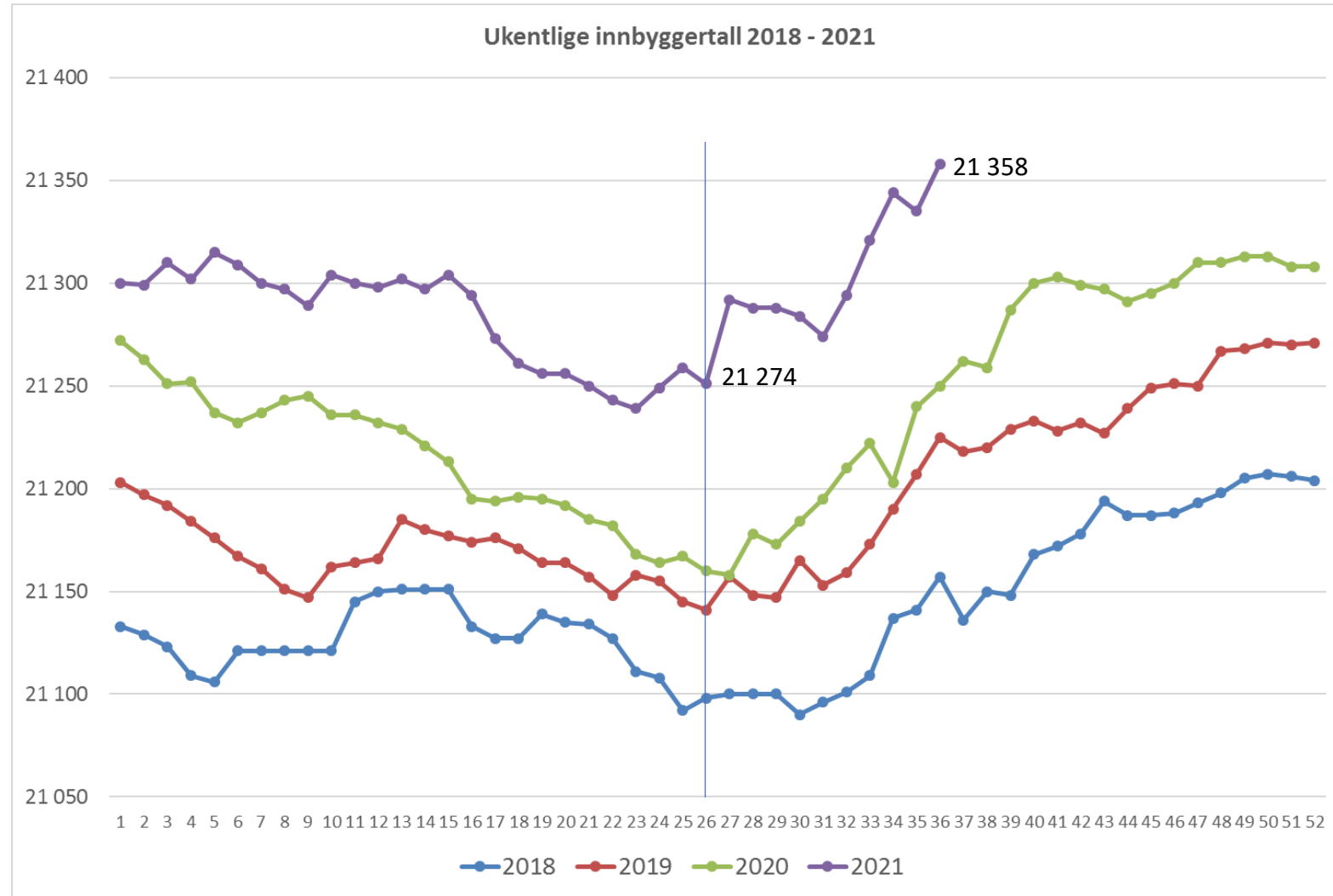
Befolkningssammensetning

	2020	2022	2026	2030	2034	2038	2040
0-1 år	376	402	408	427	443	455	451
2-5 år	898	832	822	846	878	911	920
6-15 år	2 495	2 446	2 322	2 201	2 151	2 220	2 259
16-22 år	1 820	1 863	1 886	1 846	1 773	1 664	1 631
23-66 år	11 870	11 832	11 834	11 924	11 862	11 683	11 586
67-79 år	2 766	2 918	3 018	2 959	3 106	3 296	3 415
80-89 år	831	843	1 089	1 371	1 515	1 568	1 578
over 90 år	198	202	182	211	265	387	428
80 år +	1 029	1 045	1 271	1 582	1 780	1 955	2 006

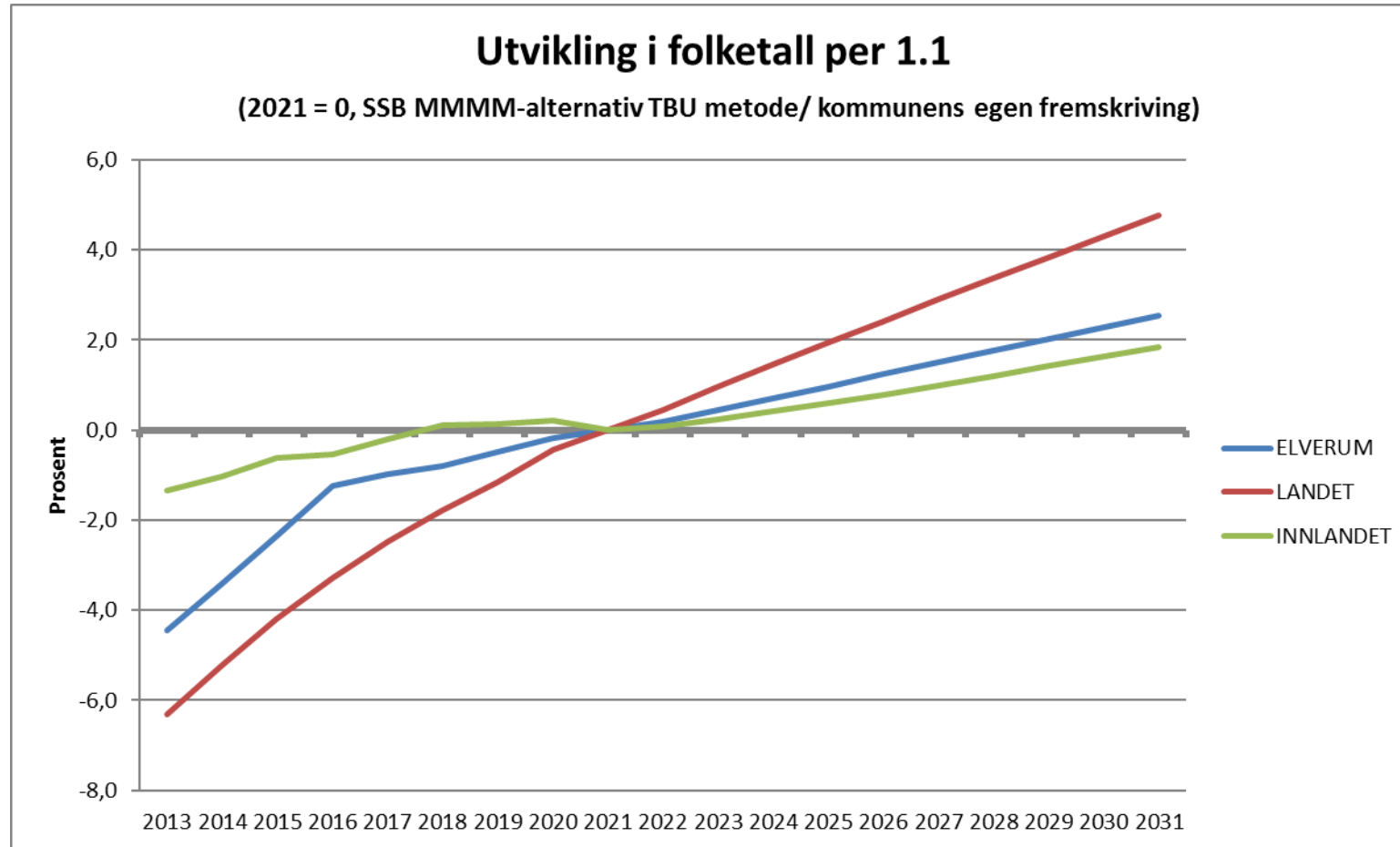
Demografi pr 1. juli – innbyggertilskudd og utgiftsbehov

Kriteriedata	Innbyggertall 1.7.2020	Innbyggertall 1.7.2021	Øko.plan 2021-2024	Endring
Innbyggere ialt	21 143	21 274	21 241	33
Innbyggere 0-1 år	358	386	383	3
Innbyggere 2-5 år	888	851	875	-24
Innbyggere 6-15 år	2 462	2 440	2 424	16
Innbyggere 16-22 år	1 814	1 863	1 848	15
Innbyggere 23-66 år	11 762	11 785	11 836	-51
Innbyggere 67-79 år	2 810	2 903	2 835	68
Innbyggere 80-89 år	847	837	834	3
Innbyggere 90 år og over	202	209	206	3

Innbyggertall gjennom året - Elverum

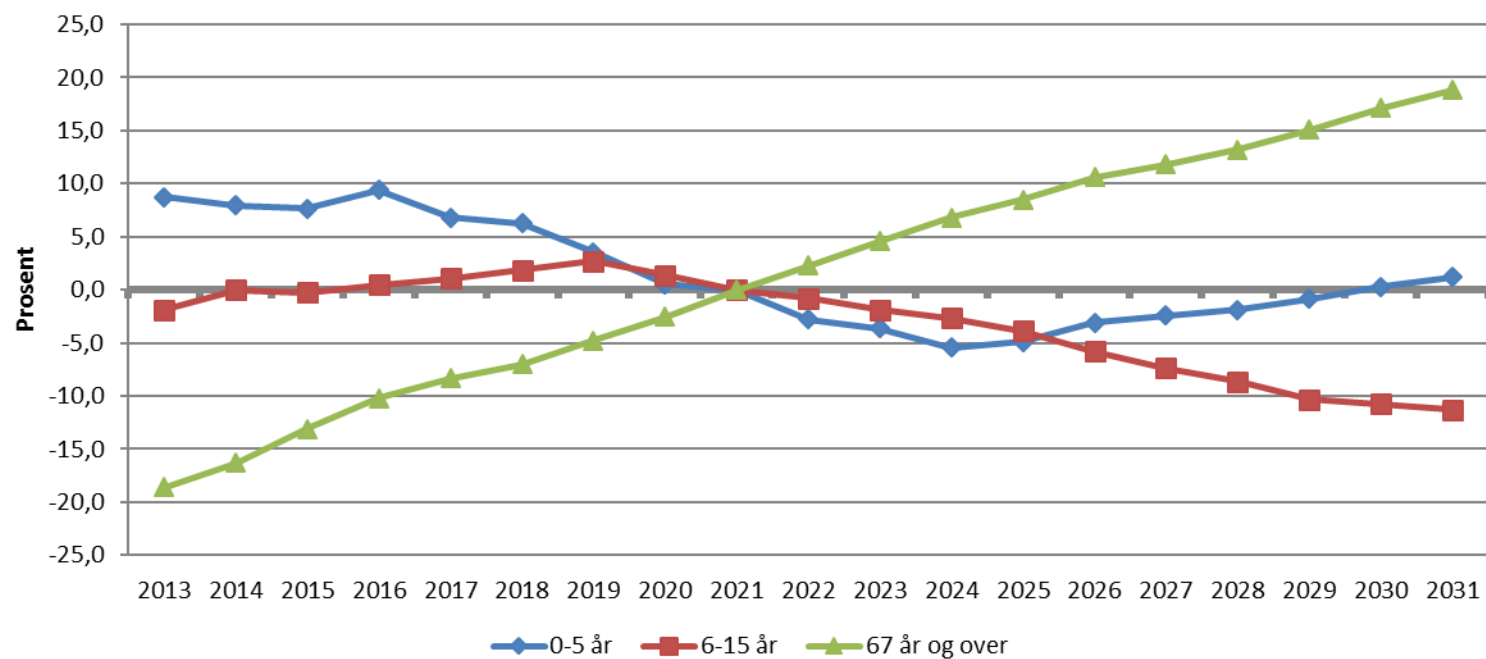

Utvikling i folketall – Elverum, Innlandet, Landet

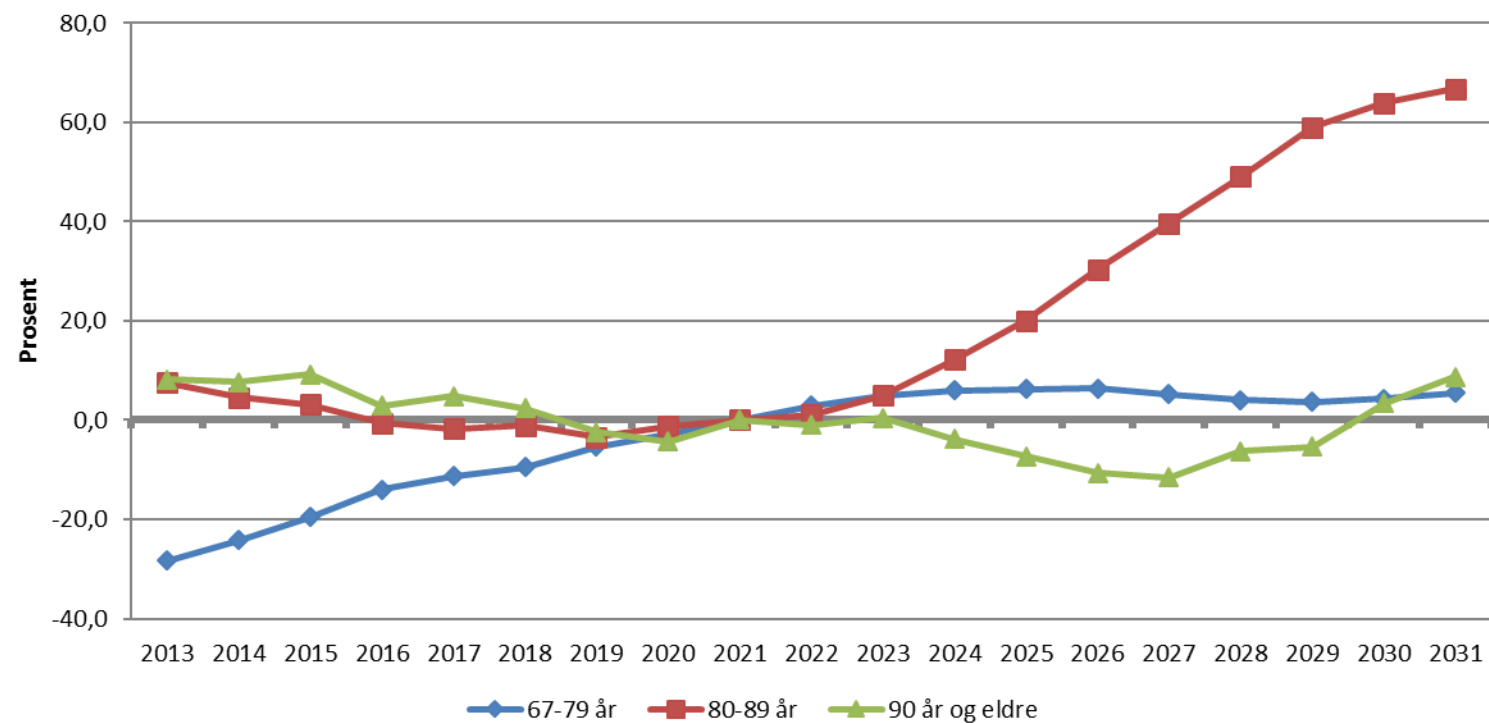
Utvikling folketall 0-5 år, 6-16 år og 67 år + i kommunen per 1.1

(2021 = 0, SSB MMMM-alternativ TBU metode / kommunens egen fremskriving)

Utvikling folketall 67-79 år, 80-89 år og 90 år + i kommunen per 1.1

(2021 = 0, SSB MMMM-alternativ TBU metode / kommunens egen fremskriving)

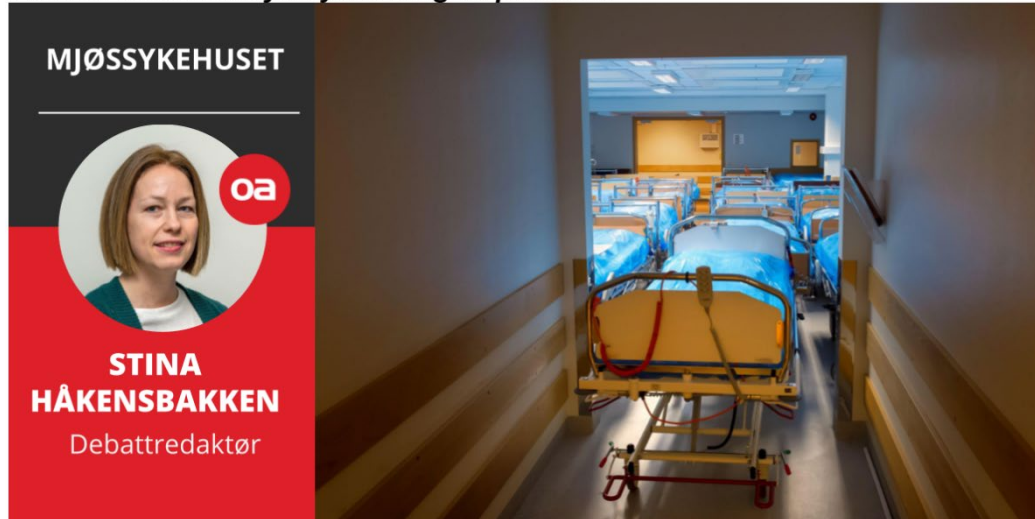
Anslag årlig endring i kommunens utgiftsbehov (i 1000 kroner) per tjenesteområde som følge av

(2021 kroner og endring fra 1.1.2021)

Endring i utgiftsbehov per 1.1							SUM ELVERUM
	Pleie- og omsorg	Grunnskole	Barnehage	Sosial	Kommunehelse	Barnevern	
2022	5 133	-2 834	-8 678	34	492	-684	-6 536
2023	10 500	-4 027	-2 043	42	663	-411	4 724
2024	9 964	-2 834	-4 906	158	608	-510	2 480
2025	10 736	-4 475	1 039	197	520	-343	7 674
2026	14 268	-7 160	4 148	14	704	-276	11 698
2027	13 212	-5 817	1 100	417	408	-446	8 875
2028	18 356	-4 624	735	120	517	-323	14 781
2029	16 517	-6 115	2 167	115	612	-372	12 924
2030	15 985	-1 492	2 290	-103	630	-25	17 285
2031	10 698	-2 088	1 892	102	507	-135	10 975
Sum 2022-2031	125 369	-41 466	-2 255	1 096	5 661	-3 526	84 879

Hvor bor ansatte på Sykehuset i Elverum	
	747 bor i Elverum
	82 bor i Hamar
	63 bor i Stange
	30 bor i Våler
	25 bor i Åsnes
	25 bor i Åmot
	12 bor i Ringsaker
	6 bor i Trysil
	62 bor i Løten
	1052
Bosatte i Elverum som pendler til	
	103 Sanderud
	58 Hamar sykehus
	48 Ottestad
	209
Bosatte i Elverum som jobber på SI	
	956
hver ansatt genererer 20% stilling i andre bransjer	
	191,2
sum sysselsatte eller arbeidsplasser i Elverum	
	1147,2
Hver sykehus ansatt gjennomsnitt husholdning på 3	
	2868
på sikt tapte innbyggere og tapte inntekter til kommunen 56 000 pr innbygger	
kr	160 608 000,00
Dette vil utvikle seg slik over en 15-20 års periode	

Foreslår å utrede «Mjøssykehus light» på Hamar

16.09.21 18:46

«I utkastet til mandatet foreslås det at nullplussalternativet skal utrede a) Videreføring av sykehusene i Lillehammer og Gjøvik som store akuttssykehus, og b) Erstatningssykehus for sykehuset i Hamar, med en hensiktsmessig funksjonsfordeling med sykehuset i Elverum.»

«Spørsmålet er hva som etter en slik foreslått finsikting blir igjen til Elverum, og om sykehuset der da står ribbet eller styrket tilbake.»

Tidligere styremedlem i Sykehuset Innlandet, anestesilege Lars Olav Fjose, gikk sist uke ut og gjorde det klart at et nytt, moderne sykehus vil virke som gravitasjonskraft på øvrige somatiske sykehus i Innlandet. Om nullplussalternativet blir valgt når denne utredningen er ferdig, vil et nytt, moderne sykehus på Hamar på sikt trekke til seg funksjoner fra sykehusene på Gjøvik og Lillehammer, mener Fjose.

Anestesilegen reagerer: – Uredelig taktikkeri

Et nytt sykehus vil naturligvis tilrettelegges for muligheter til utvidelse. Det skal bli høyst interessant å se hva som blir igjen til opprusting og teknisk oppgradering av tilbudet ved de gamle sykehusene, da utredningen foreligger. For det er ikke noe ved dagens økonomi i Sykehuset Innlandet som tyder på at det vil bli mye penger ut over det allerede skisserte i potten til gjennomføring av ny struktur.

Stedsledelse

Roald Nomme holdt foredrag på biblioteket om temaet for noen år siden.

Et sted blir til gjennom menneskene som bor og arbeider på et sted

Ledelse er sosiale prosesser for å nå mål

Ledelse av et sted må ledes bortover/horisontalt

Ingen har alene myndighet til å lede et sted, derfor må ulike aktører samarbeide, ildsjeler, nettverk, samarbeid og samstyring

VI ER ALLE STEDSLEDERE

Prinsipper for god stedsledelse:

Mennesker med mot, visjon og fokus

absorbere trender og innovasjoner (eks Ydalir ZEN)

Samarbeid og samskaping, minimere prestisje

Innvolvere alle - engasjementkoeffisient

Elverum Vekst

Etablert av kommunestyret i Elverum for å;

- rekruttere innbyggere og fremme befolkningsvekst
- attrahere næringsvirksomhet og medvirke til utvikling av eksisterende og ny næringsvirksomhet i kommunen, slik at arbeidsplasser sikres og skapes
- gjøre kommunen attraktiv for besøk

I all enkelhet, skal vi (i vår næringsfunksjon):

- være idéskapende, initiativtakende og koordinerende, og fungere som kontaktpunkt for næringslivet
- jobbe sammen med etablert næringsliv for å sikre arbeidsplasser og bidra til vekst
- rekruttere nye virksomheter til Elverum
- være Elverums førstelinje for næringsetablering, veilede gründere og etablere
- skape nettverk og møteplasser i samarbeid med næringslivet og andre aktører

Strategisk plan for attraktivitet:

**Bo
Besøk
Bedrift**

Komite for Vekst og
utvikling legger fram
planen i kveld.

Hovedmål:

- Kraftsenter i Sør-Østerdalen og foretrukket samarbeidsparter i Innlandet
- Tydelig stemme i samfunnsdebatten nasjonalt
- Kjent for vår gjestfrihet og mangfoldig tilbud - "Elverum hele året"
- Kjent for kreativitet, samfunnsengasjement og kraft til å skape

Tre fokusområder:

Utadvendt:

Elverum er en utadvendt kommune som tar åpent imot innbyggere, besøkende og næringsliv

Vi møter engasjement og initiativ med interesse og respekt, og har en løsningsorientert holdning til utfordringer

Vi involverer og engasjerer våre innbyggere, frivilligheten og næringslivet og samskaper et attraktivt samfunn for alle

Tre fokusområder:

Handlekraftig:

Elverum er en offensiv kommune som ser og griper muligheter. Vi løser utfordringer sammen med innbyggere, frivillighet og næringsliv.

Vi er samkjørte, med energi, innsatsvilje og motivasjon. Det gjør at vi evner å engasjere og kraftsamle, bygge gode lag, og komme raskt fra ord til handling.

Vi er i forkant av utfordringer. Vi mobiliserer riktig og tidsnok. Sammen legger vi forholdene til rette slik at det er lett å beholde, utvikle og skape nytt i Elverum.

Tre fokusområder:

Synlig:

Elverum er en kommune som er synlig, tydelig og til stede på sentrale regionale og nasjonale arenaer. Med formål om å sette dagsorden, påvirke politiske prosesser og rammebetingelser som er viktige for vekst og utvikling i Sør-Østerdalen.

Vi er aktive og oppsøkende i markedsføringen av Elverum for å tiltrekke oss framtidsretta virksomheter, kompetanse, besøkende og engasjerte innbyggere.

Trenger vi en næringsforening?

- Uttrykt ønske fra næringslivet i arbeidet med strategisk attraktivitetsplan!
- Vi trenger i fellesskap å sette Elverum på kartet!
- Vi mener JA!

Hvorfor?

- **Næringspolitiske spørsmål:**
 - Kollektivtransport, sykehussaken
 - Rammevilkår for næringslivet
 - Være synlige og sette dagsorden – regionalt og nasjonalt
- **Felles talerør** – interesseorganisasjon for å kommunisere med Elverum kommune
- **Sentrumsutvikling**
- **Arrangement**
- **Markedsføring og rekruttering av kompetanse**

Eksempler fra andre steder

[Jobb og næringsliv](#)[Flytte hit](#)[Fritid](#)[Om Nord-Gudbrandsdalen](#)[Meld deg på vårt nyhetsbrev!](#)

Tilbringe timesvis i kø på vei ut av byen?

Eller bruke timevis *her* med en venn?

[Ledige stillinger](#)

Bodø i Vinden

— Et magasin om å jobbe, bo og leve i Bodø og regionen —

[JOBB](#)[BO](#)[FRITID](#)[VIDEO](#)[OM](#)

TENK SANDEFJORD!

VELKOMMEN TIL SANDEFJORD :-)

Sandefjord er et supert sted å bo og jobbe. Her finner du saltvann, skjærgård, spennende bedrifter, kort vei til alt og mye bolig for pengene.

Tenk stort, tenk Sandefjord er et samarbeid mellom lokale bedrifter og kommunen. Hva kan Sandefjord by på for deg og dine? Ta en titt :-)

Andre næringsforeninger

HAMAR:

- HRU er sekretariat
- Har temalunsjer
- Partipolitisk nøytral forening

Hvorfor bli medlem?

HRN er den beste arenaen for å knytte kontakter og skape relasjoner. Et medlemskap bidrar til å synliggjøre din bedrift eller organisasjon i et nettverk som består av alt fra enkeltmannsforetak til store konsern, fra nyetablerte til veletablerte foretak, og dekker de fleste bransjer, varer og tjenester. Vi er en medlemsstyrt og partipolitisk nøytral næringsorganisasjon. Vårt formål er å bidra til en positiv næringsutvikling i Hamarregionen ved å være pådriver, et møtested, kontaktformidler og servicesenter for medlemmer og næringsdrivende.

Medlemsfordeler

- Gratis deltakelse på våre temalunsjer for næringslivet
- En god arena for å knytte kontakter og skape relasjoner
- Kompetanseheving gjennom møter og kurs tilpasset regionens næringsliv
- Tilgang til nyttig informasjon som angår din bedrift/bransje

Kontingent pr år

Medlemskontingenten i HRN tegnes for bedriften og settes ut fra antall ansatte. Medlemsfordelene i næringsforeningen gjelder for alle som ansatte i firmaet. For nyetablerere er første års medlemskap gratis.

- Bedriftsmedlemskap 1 ansatt kr. 800,-
- Bedriftsmedlemskap 2-5 ansatte kr. 1.500,-
- Bedriftsmedlemskap 6-10 ansatte kr. 2.500,-
- Bedriftsmedlemskap 11-20 ansatte kr. 3.500,-
- Bedriftsmedlemskap 21-30 ansatte kr. 5.000,-
- Bedriftsmedlemskap 30-50 ansatte kr. 7.000,-
- Bedriftsmedlemskap over 50 ansatte kr. 10.000,-
- Studentmedlemskap kr. 300,-

Andre næringsforeninger

Vi taler næringslivets sak hvor vi sammen skaper de beste rammebetingelsen for dagens og morgendagens bedrifter i Bodø. Våre viktigste fokusområder er i dag,

- Nyby - Nyflyplass
- Lav Arbeidsgiveravgift
- Attraktiv næringsutvikling

Store utfordringer løses best i store felleskap!

- Være en viktig møteplass for dialog og utvikling
- Bygge nettverk og allianser for utvikling
- Sette Bodøs næringsliv på kartet

Bodø Næringsforum er en partipolitisk uavhengig medlemsorganisasjon med hovedfokus på næringslivets rammebetingelser, som bidrar til utvikling og samhandling, og er en pådriver for et konkurransedyktig næringsliv i Bodø og regionen rundt.

• Medlemskontigent

Medlemskontigenten vedtas årlig på Generalforsamlingen. Medlemskontigenter pr 2019 ble vedtatt 19.Februar 2019 og er som følger,

	Kontingent	Serviseavgift	Sum kontingent- og serv.avgift
Gründer	360	660	1.020
1 årsverk	360	1.450	1.810
2-3 årsverk	530	2.120	2.650
4-10 årsverk	530	3.590	4.120
11-40 årsverk	1.530	6.510	8.040
41-100 årsverk	3.260	12.750	16.010
Over 100 årsverk	5.300	21.220	26.520

Gründerbedrifter: Gründerbedrifter anses å være bedrifter, startet av enkeltpersoner uten stor kapital, som enda befinner seg i oppstartsfasen. Dette vurderes fra år til år av BNF.

Veien videre – våre tanker

Mål:

- En felles næringsforening på plass ila 2022 – med en egen daglig leder

Elverum Vekst bidrar med:

- Sette ned et interimsstyre som skal stake ut kursen videre
- Vedtekter
- Finansieringsmodell
- Oppgaver
- Sekretariatsfunksjon i oppstarten
- Arrangement Agenda Elverum 4 -6 ganger i året
- Søke finansiering fra næringsfondet
- Kontorplass hos oss (gratis)

Innspill til videre prosess?